

Caramelles de la Torre d'Oristà

Oristà

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Carrers de la població. Nucli urbà de la Torre d'Oristà. Oristà

Coordenades:

Latitud: 41.95678
Longitud: 2.05279
UTM Est (X): 421501
UTM Nord (Y): 4645411

Classificació

Número de fitxa 08151 - 337
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Des del 2005 no es canten les caramelles a la Torre d'Oristà.
Protecció Inexistent
Accés Sense accés
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dj., 19/07/2007 - 02:00

Descripció

Les caramelles són unes cançons populars, de caire religiós i festiu, que es canten per Pasqua. A la Torre d'Oristà les caramelles es cantaven el diumenge de Pasqua al matí. A les 9h del matí es feia una cantada per les cases de pagès; passaven per la Coromina, Cabanas, Altarriba, Salelles, Puigsaülens i la Sella. Un cop acabada la missa, aproximadament a dos quarts d'onze del matí, es feia una passada pels principals carrers del nucli urbà; es passava pel carrer Nou, el carrer de Baix i el carrer Mn. Riba Pont, en els quals es paraven

unes tres vegades a cada carrer per cantar les caramelles. Els donatius que recollien en una cistella guarnida eren bàsicament ous i diners, amb els quals unes setmanes més tard s'organitzava una excursió gratuïta pels caramellaires i oberta a tothom qui s'apuntés.

Les caramelles, recuperades de les que es cantaven antigament, estaven organitzades per l'AMPA de l'escola de la Torre d'Oristà i les cantaven un grup de nens i nenes d'entre 3 i 12 anys del poble que anaven vestits amb vestimenta tradicional catalana. Els nois portaven camisa blanca, faixa vermella, llaç i espadnyes de vetes. Les noies porten faldilles estampades, camisa blanca, cosset negre, espadnyes de vetes vermelles. Un cop cantades les caramelles s'iniciava una ballada de balls de bastons.

Observacions:

Imatges cedides per l'ajuntament d'Oristà.

Història

Fins l'any 66 del segle XX el grup de caramellaires de la Torre d'Oristà estava format només per homes. A partir d'aquests anys 1966-1969 es van poder incorporar al grup les noies. Les caramelles a la Torre d'Oristà van deixar de cantar-se durant un temps i es van recuperar l'any 1996 gràcies a l'impuls del Grup d'exposicions de la Torre i l'AMPA de l'escola de la Torre, els quals van continuar organitzant les caramelles fins l'any 2005, quan tancada l'escola i per falta de cantadors es va deixar de fer. Tot i així un grup de gent gran, cantadors del cor de l'església, continuen cantant una caramella de les recuperades antigament en acabar la missa del diumenge de Pasqua per tal que aquesta tradició no es perdi i recordar la tradició.

La festa de les Caramelles és una festa pasqual que té lloc tradicionalment a la Catalunya Vella i al nord de la Catalunya Nova, en què una colla de cantaires visiten cases i masies davant les quals canten les cançons anomenades també caramelles. En el seu origen, els caramellaires recorrien els diversos masos anunciant la bona nova de la Resurrecció de Crist. Era una clara referència a la resurrecció de la naturalesa. A canvi de la notícia, se'ls obsequiava amb ous, botifarres i menges greixoses, cosa que indicava que la Quaresma s'havia acabat. Amb el que es recaptava es feia tradicionalment una berenada. En molts indrets, les caramelles van acompanyades de trabucaires i danses populars (balls de bastons, de cascavells, cercolets, etc.). Segons el temps i el lloc les Caramelles també s'anomenen Camalleres, Camarelles, Camilleres, Camelleres, Camijeres, Creïlles o Goigs de les Caramelles. A la Catalunya Nord s'anomenen Goigs dels Ous. Tradicionalment, les colles sortien Dissabte de Glòria després de la Vetlla Pasqual, a la nit, però en l'actualitat també surten Diumenge i Dilluns de Pasqua.

